FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT JULIANE KOKOTT

föredraget den 26 oktober 2006 [1]

I — Inledning

1. I centrum för förevarande mål om förhandsavgörande står åter frågan om en enskilds rättsliga skydd mot gemenskapens förordningar.

2. Medan domstolen senast särskilt i målen Unión de Pequeños Agricultores [2] och Jégo-Quéré [3] har klargjort under vilka förutsättningar en enskild kan väcka talan enligt artikel 230.4 EG om ogiltigförklaring av en gemenskapsförordning direkt vid gemenskapsdomstolarna, [4] uppkommer frågan om rättsligt skydd i förevarande fall ur en annan synvinkel: Under vilka omständigheter kan en enskild vända sig *till nationella domstolar* och åberopa att en gemenskapsförordning som han eller hon inte tidigare har väckt talan mot direkt vid gemenskapsdomstolarna är rättsstridig?

3. Bakgrunden till det aktuella målet är det kvotsystem för produktion av isoglukos som har gällt i gemenskapen sedan slutet av 1970-talet. I målet vid den nationella domstolen har det franska företaget Roquette Frères [5] vid franska domstolar ifrågasatt de kvoter för framställning av isoglukos som det har tilldelats av de nationella myndigheterna. Som motivering hävdar Roquette Frères att de tillgängliga baskvantiteterna av isoglukos

1 — Originalspråk: tyska.

2 — Dom av den 25 juli 2002 i mål C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (REG 2002, s. I-6677), med generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande av den 21 mars 2002.

3 — Dom av den 1 april 2004 i mål C-263/02 P, kommissionen mot Jégo-Quéré (REG 2004, s. I-3425).

4 — Se i detta sammanhang också utvidgningen av enskildas talerätt såsom den föreskrivs i artikel III-365.4 i det den 29 oktober 2004 i Rom undertecknade fördraget om upprättandet av en konstitution för Europa (EGT C 310, s. 1). Enligt denna artikel skall det vara möjligt för fysiska och juridiska personer att också väcka talan om ogiltigförklaring av rättsakter som direkt berör dem och som inte medför genomförandeåtgärder.

5 — Namnet Roquette Frères är inte okänt i domstolens rättspraxis. Se till exempel dom av den 29 oktober 1980 i mål 138/79, Roquette Frères mot rådet (REG 1980, s. 3333; svensk specialutgåva, volym 5, s. 405), där domstolen uttalade sig om Europaparlamentets rätt att yttra sig, dom av den 15 oktober 1980 i mål 145/79, Roquette Frères mot franska staten — Administration des douanes (REG 1980, s. 2917; svensk specialutgåva, volym 5, s. 325), där domstolen uttalade sig om begränsning av domars rättsverkningar i tiden, och dom av den 22 oktober 2002 i mål C-94/00, Roquette Frères (REG 2002, s. I-9011), där domstolen klargjorde rättsläget vid kommissionens undersökningar i konkurrensärenden.

för Frankrike (fastlandet) [6] har felberäknats på gemenskapsnivå, eftersom hänsyn inte har tagits till den isoglukos som produceras där som en mellanprodukt för framställning av andra produkter avsedda för försäljning.

II — Tillämpliga bestämmelser

A — *Bakgrund*

4. Isoglukos är ett flytande sötningsmedel som i allmänhet utvinns ur stärkelse som har bearbetats till glukos. Stärkelsen utvinns i sin tur ur spannmål, framför allt majs. [7] Isoglukos räknas som en direkt ersättningsprodukt för flytande socker utvunnet ur sockerbetor eller sockerrör, med vilken den direkt konkurrerar. [8]

5. I gemenskapen infördes i slutet av 1970-talet, såsom tidigare för produktion av socker [9], ett kvotsystem [10] för produktion av isoglukos, vilket skall sättas i samband med vissa avsättningsgarantier för socker inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Eftersom produktionen av isoglukos bidrog till att öka gemenskapens överskottslager av socker, skulle produktionen begränsas genom kvoter, för att på så sätt motverka eventuella negativa följder för gemenskapens sockerpolitik. [11]

6. Till att börja med tilldelades de enskilda företagen sina produktionskvoter direkt i gemenskapsförordningar. I enlighet med

6 — För de franska utomeuropeiska departementen gäller särskilda baskvantiteter isoglukos, vilka inte är föremål för prövning i förevarande mål.

7 — Se dom av den 13 februari 1992 i mål C-210/90, Roquette Frères (REG 1992, s. I-731), punkt 3.
I första skälet i rådets förordning (EEG) 1111/77 av den 17 maj 1977 om införande av gemensamma bestämmelser för isoglukos (EGT L 134, s. 4) betecknas isoglukos som glukossirap med hög fruktoshalt. Inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för socker definieras isoglukos som en ur glukos eller glukospolymerer utvunnen produkt med en halt i torrsubstansen på minst 10 viktprocent fruktos; sålunda redan i artikel 1.2 c i rådets förordning (EEG) nr 1785/81 av den 30 juni 1981 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EGT L 177, s. 4; svensk specialutgåva, område 3, volym 13, s. 110) och senast i artikel 2.3 i rådets förordning (EG) nr 318/2006 av den 20 februari 2006 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EGT L 58, s. 1).

8 — Se andra och sjunde skälen i förordning (EEG) nr 1111/77 och andra skälet i förordning (EEG) nr 1785/81.

9 — Strävan efter lika behandling av socker och isoglukos går som en röd tråd genom skälen i rådets förordning (EEG) nr 1293/79 av den 25 juni 1979 om ändring av förordning (EEG) nr 1111/77 om införande av gemensamma bestämmelser för isoglukos (EGT L 162, s. 10, rättad i EGT L 176, s. 37), genom vilken ett kvotsystem för isoglukos infördes för första gången. Se, för ett liknande resonemang, andra skälet i förordning (EEG) nr 1785/81.

10 — Kvotsystemet bygger på tilldelning av baskvoter (också kallade A-kvoter) och extra kvoter (också kallade B-kvoter). Socker och isoglukos som producerades utöver dessa kvoter (också kallade C-socker respektive C-isoglukos eller överskottssocker respektive överskottsisoglukos) var i princip avsett för export till tredjeland och kunde i regel inte saluföras i gemenskapen.

11 — Se, för ett liknande resonemang, domen i målet Roquette Frères mot rådet (ovan fotnot 5), punkterna 26 och 27.

artikel 9.1–9.3 i förordning nr 1111/77, i dess lydelse enligt förordning nr 1293/79, [12] tilldelades vart och ett av de företag i gemenskapen som producerade isoglukos en baskvot för perioden den 1 juli 1979–30 juni 1980, som i princip skulle motsvara två gånger dess produktion under perioden den 1 november 1978–30 april 1979, men i förekommande fall kunde den korrigeras så att dess maximala kvot inte var mer än 85 procent och inte mindre än 65 procent av dess tekniska produktionskapacitet per år. [13]

7. För företaget Roquette Frères låg denna baskvot, enligt artikel 9.4 i denna lydelse av förordning (EEG) nr 1111/77 i förening med bilaga II till denna, på 15 887 ton. [14] Dessutom hade Roquette Frères enligt tredje stycket i samma bestämmelse rätt till en så kallad maximal kvot, som enligt företaget uppgick till 20 022 ton, vilket motsvarar en kvantitet på 4 135 ton utöver baskvoten.

8. I dom av den 29 oktober 1980 ogiltigförklarade domstolen på yrkande av Roquette Frères förordning nr 1293/79 på grund av ett förfarandefel i samband med Europaparlamentets yttrande. [15] Därefter antog rådet nya bestämmelser med samma innehåll för ändring av förordning (EEG) nr 1111/77, först med förordning (EEG) nr 387/81 [16] för perioden den 1 juli 1979–30 juni 1980 och sedan med förordning (EEG) nr 388/81 [17] för perioden den 1 juli 1980–30 juni 1981. [18] Där tilldelades Roquette Frères återigen den ovan nämnda baskvoten på 15 887 ton, och dessutom beräknades på nytt en extra kvot på 4 135 ton för företaget enligt dessa bestämmelser.

9. För tiden från den 1 juli 1981 sammanfördes bestämmelserna om produktion av socker och isoglukos till en ny gemensam organisation av marknaden, där inte heller produktionskvoterna för isoglukos delades ut direkt till enskilda företag längre, utan bara tilldelades medlemsstaterna globalt i form av

12 — Se bland annat artikel 3 i förordning (EEG) nr 1293/79.

13 — Denna bestämmelse bibehölls också för perioden den 1 juli 1980–30 juni 1981. Se artikel 2 i rådets förordning (EEG) nr 1592/80 av den 24 juni 1980 om tillämpning av kvotsystemen för socker och isoglukos från den 1 juli 1980 till den 30 juni 1981 (EGT L 160, s. 12).

14 — Dessa och följande uppgifter om antal ton gäller torrvara (torrsubstans).

15 — Domen i målet Roquette Frères mot rådet (ovan fotnot 5), bland annat punkt 37. Se dessutom dom med samma innehåll, som avkunnades samma dag i mål 139/79, Maizena mot rådet (REG 1980, s. 3393), särskilt punkt 38.

16 — Rådets förordning (EEG) nr 387/81 av den 10 februari 1981 om ändring av förordning (EEG) nr 1111/77 om införande av gemensamma bestämmelser för isoglukos (EGT L 44, s. 1).

17 — Rådets förordning (EEG) nr 388/81 av den 10 februari 1981 om ändring av förordning (EEG) nr 1592/80 om tillämpningen av bestämmelserna om produktionskvoter för socker och isoglukos från den 1 juli 1980 till den 30 juni 1981 (EGT L 44, s. 4).

18 — Domstolen ogillade Roquette Frères talan om ogiltigförklaring av dessa båda ändringsförordningar till förordning (EEG) nr 1111/77 genom dom av den 30 september 1982 i mål 110/81, Roquette Frères mot rådet (REG 1982, s. 3159), punkt 1 i domslutet. Se dessutom domarna som avkunnades samma dag i målen 108/81, Amylum mot rådet (REG 1982, s. 3107) och 114/81, Tunnel Refineries mot rådet (REG 1982, s. 3189) om talan om ogiltigförklaring av förordning (EEG) nr 387/81.

baskvantiteter, såsom tidigare hade varit fallet med sockerkvoterna. [19] Sedan dess kommer det an på myndigheterna i medlemsstaterna att fördela kvoterna på ifrågavarande företag.

10. Från den 1 juli 1981 till den 30 juni 2006 reglerades denna gemensamma organisation av marknaden för socker först i förordning (EEG) nr 1785/81, därefter i förordning (EG) nr 2038/1999 [20] och senast i förordning (EG) nr 1260/2001 [21]. Sedan den 1 juli 2006 tillämpas förordning (EG) nr 318/2006, som dock inte är relevant för det aktuella målet. [22]

B — *De omtvistade bestämmelserna*

11. Enligt artikel 24.1 i förordning (EEG) nr 1785/81 skulle medlemsstaterna anvisa en A-kvot och en B-kvot till varje sockerrespektive isoglukosproducerande företag som var etablerade på deras territorium och som under perioden den 1 juli 1980–30 juni 1981 hade varit anvisade en baskvot i enlighet med förordning (EEG) nr 1111/77. [23]

12. A-kvoten skulle för varje isoglukosproducerande företag vara lika med den baskvot som företaget hade tilldelats under perioden den 1 juli 1980–30 juni 1981, och B-kvoten skulle vara lika med 23,55 procent av A-kvoten (artikel 24.3 och 24.5 i förordning (EEG) nr 1785/81). Vilka baskvantiteter som totalt fick tilldelas på detta sätt i form av A- och B-kvoter i varje medlemsstat angavs i en tabell i artikel 24.2 i förordning (EEG) nr 1785/81. För isoglukos i Frankrike (fastlandet) gällde en baskvantitet A på 15 887,0 ton och en baskvantitet B på 4 135,0 ton. Detta kvotsystem gällde från den 1 juli 1981 och förlängdes flera gånger. [24]

13. Även i förordning (EG) nr 2038/1999 behöll rådet till att börja med dessa bas-

19 — Med undantag för vissa bestämmelser i samband med nya medlemsstaters anslutning, genom vilka gemenskapslagstiftaren fortfarande fastställde isoglukoskvoterna direkt för enskilda företag. Så var fallet med Grekland i artikel 24.3 andra stycket i förordning (EG) nr 1785/81 och med Finland i artikel 27.4 fjärde stycket i rådets förordning (EG) nr 2038/1999 av den 13 september 1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EGT L 252, s. 1).

20 — Genom förordning (EG) nr 2038/1999 upphävdes förordning (EEG) nr 1785/81.

21 — Rådets förordning (EG) nr 1260/2001 av den 19 juni 2001 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EGT L 178, s. 1). Genom denna förordning upphävdes förordning (EG) nr 2038/1999.

22 — Genom förordning (EG) nr 318/2006 upphävdes förordning (EG) nr 1260/2001.

23 — Motsvarande bestämmelser finns också i de senare förordningarna om den gemensamma organisationen av marknaden för socker. Se artikel 27.1 i förordning (EG) nr 2038/1999 och artikel 11.1 i förordning (EG) nr 1260/2001.

24 — Se rådets förordning (EEG) nr 934/86 av den 24 mars 1986 (EGT L 87, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 20, s. 168), rådets förordning (EEG) nr 305/91 av den 4 februari 1991 (EGT L 37, s. 1; svensk specialutgåva, tillägg s. 7), rådets förordning (EEG) nr 1548/93 av den 14 juni 1993 (EGT L 154, s. 10; svensk specialutgåva, område 3, volym 50, s. 7), rådets förordning (EG) nr 133/94 av den 24 januari 1994 (EGT L 22, s. 7; svensk specialutgåva, område 3, volym 55, s. 369) och rådets förordning (EG) nr 1101/95 av den 24 april 1995 (EGT L 110, s. 1), var och en utfärdad för ändring av förordning (EEG) nr 1785/81 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker.

kvantiteter för regleringsåren 1995/96–2000/01. I tabellen i artikel 27.3 i denna förordning för isoglukos i Frankrike (fastlandet) stadgas återigen en baskvantitet A på 15 887,0 ton och en baskvantitet B på 4 135,0 ton.

14. Genom artikel 26.5 i förordning (EG) nr 2038/1999 blev det emellertid nu samtidigt möjligt att minska de nämnda baskvantiteterna för att fullgöra gemenskapens internationella åtaganden. [25] Kommissionen utnyttjade denna möjlighet för regleringsåret 2000/01 och minskade inom området isoglukos för Frankrike (fastlandet) baskvantiteten A med 606,6 ton till 15 280,4 ton och baskvantiteten B med 157,9 ton till 3 977,1 ton (artikel 1.2 i förening med bilagorna I och II till förordning (EG) nr 2073/2000 [26]).

15. För regleringsåren 2001/02 till 2005/06 fastställde rådet slutligen i artikel 11.2 i förordning (EG) nr 1260/2001 en ny baskvantitet A på 15 747,1 ton och en ny baskvantitet B på 4 098,6 ton för isoglukos i Frankrike (fastlandet), varvid det enligt artikel 10.3 och 10.4 i förordningen återigen var möjligt att minska kvoterna för att fullgöra gemenskapens internationella åtaganden.

16. För regleringsåret 2002/03 minskade kommissionen därpå baskvantiteten A med 1 048,9 ton till 14 698,2 ton och baskvantiteten B med 273,0 ton till 3 825,6 ton för isoglukos i Frankrike (fastlandet) (artikel 1.2 i förening med bilagorna I och II till förordning (EG) nr 1745/2002 [27]). Därefter gjorde kommissionen ytterligare en sänkning för regleringsåret 2003/04 och minskade baskvantiteten A med 262,1 ton till 15 485,0 ton och baskvantiteten B med 68,2 ton till 4 030,4 ton för isoglukos i Frankrike (fastlandet) (artikel 1.2 i förening med bilagorna I och II till förordning (EG) nr 1739/2003 [28]).

25 — Här åsyftas jordbruksavtalet (EGT L 336, 1994, s. 22), som slöts i samband med de multilaterala förhandlingarna inom ramen för Uruguayrundan (1986–1994), vilken ledde till upprättandet av Världshandelsorganisationen.

26 — Kommissionens förordning (EG) nr 2073/2000 av den 29 september 2000 om en minskning av den garanterade kvantiteten inom ramen för systemet med produktionskvoter för sockersektorn samt av raffinaderierna beräknade maximala behov av leveranser inom ramen för ordningen med förmånsimport för regleringsåret 2000/01 (EGT L 246, s. 38).

27 — Kommissionens förordning (EG) nr 1745/2002 av den 30 september 2002 om en minskning av den garanterade kvantiteten inom ramen för systemet med garantikvoter för sockersektorn samt av raffinaderierna beräknade maximala behov av leveranser inom ramen för ordningen med förmånsimport för regleringsåret 2002/03 (EGT L 263, s. 31).

28 — Kommissionens förordning (EG) nr 1739/2003 av den 30 september 2003 om en minskning av den garanterade kvantiteten inom ramen för produktionskvoter för sockersektorn samt av raffinaderierna beräknade maximala behov av leveranser inom ramen för förmånsimport för regleringsåret 2003/04 (EGT L 249, s. 38).

17. Enligt den vid varje tidpunkt gällande gemensamma organisationen av marknaden var det alltid möjligt för medlemsstaterna att överföra A- och B-kvoter från ett företag till andra företag, oberoende av om det genom detta gynnade företaget redan hade en kvot eller ej. För detta fick varje isoglukosproducerande företags befintliga kvoter minskas med högst 10 procent (se artikel 25 i förordning (EEG) nr 1785/81, artikel 30 i förordning (EG) nr 2038/1999 och artikel 12 i förordning (EG) nr 1260/2001).

III — Bakgrund och målet vid den nationella domstolen

18. Ett mål mellan Roquette Frères och det franska jordbruksministeriet [29] är anhängigt vid de franska förvaltningsdomstolarna. Målet gäller beräkningen av de produktionskvoter för isoglukos som har tilldelats företaget.

19. Rent konkret ifrågasatte Roquette Frères dels ett beslut av den 28 juni 2000, genom vilket direktören för ekonomisk och internationell politik vid jordbruksministeriet bekräftade företagets produktionskvoter för isoglukos sedan regleringsåret 1981/82, dels jordbruksministeriets fyra dekret av den 26 oktober 2000, av den 13 juli 2001, av den 23 oktober 2002 och av den 17 oktober 2003, genom vilka företagets årliga produktionskvoter för isoglukos anpassades till de gemenskapsrättsliga bestämmelserna. [30]

20. Roquette Frères gjorde vid de franska förvaltningsdomstolarna gällande att det franska jordbruksministeriets rättsakter är rättsstridiga och yrkade att de skall upphävas, eftersom de bestämmelser i olika gemenskapsförordningar som ligger till grund för dessa rättsakter är ogiltiga. Roquette Frères hävdade närmare bestämt att baskvantiteterna av isoglukos för Frankrike (fastlandet) har felberäknats på gemenskapsnivå, eftersom hänsyn inte har tagits till den isoglukos som producerades i denna medlemsstat mellan den 1 november 1978 och den 30 april 1979 som en mellanprodukt för framställning av andra produkter avsedda för försäljning.

21. I första instans förlorade Roquette Frères målet vid Tribunal administratif Lille [31], som

29 — Ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et de la Ruralité.

30 — Se punkterna 13 och 16 i detta förslag till avgörande.

31 — Förvaltningsdomstolen i Lille.

ogillade talan i en dom meddelad den 11 mars 2004. Företaget överklagade den 28 maj 2004 denna dom till Cour administrative d'appel Douai. [32]

IV — Begäran om förhandsavgörande samt förfarandet vid domstolen

22. Cour administrative d'appel Douai har genom beslut av den 1 december 2005 förklarat målet vilande och begärt att domstolen skall meddela förhandsavgörande beträffande följande båda tolkningsfrågor:

"1) Hade bolaget Roquette Frères otvivelaktigt rätt att väcka talan om ogiltigförklaring direkt vid EG-domstolen av artikel 24.2 i förordning nr 1785/81, artikel 27.3 i förordning nr 2038/1999, artikel 1 i förordning nr 2073/2000, artikel 11.2 i förordning nr 1260/2001, artikel 1 i förordning nr 1745/2002 och av artikel 1 i förordning nr 1739/2003?

2) För det fall bolaget Roquette Frères anses ha rätt att åberopa att nämnda bestämmelser är rättsstridiga, önskas svar på frågan huruvida artikel 24.2 i förordning nr 1785/81, artikel 27.3 i förordning nr 2038/1999, artikel 1 i förordning nr 2073/2000, artikel 11.2 i förordning nr 1260/2001, artikel 1 i förordning nr 1745/2002 och av artikel 1 i förordning nr 1739/2003, i den del det i dessa bestämmelser fastställs högsta tillåtna baskvantiteter för produktion av isoglukos för Frankrike (fastlandet), utan hänsyn till den isoglukos som producerades i denna medlemsstat under perioden den 1 november 1978–30 april 1979 som mellanprodukt för framställning av andra produkter avsedda för försäljning, är giltiga."

23. Roquette Frères, den franska regeringen, Europeiska gemenskapernas kommission och Europeiska unionens råd har avgett skriftliga och muntliga yttranden till domstolen.

V — Bedömning

24. Genom begäran om förhandsavgörande skall till att börja med klargöras huruvida Roquette Frères för närvarande överhuvudtaget har rätt att vid nationella domstolar åberopa att olika sådana bestämmelser i

32 — Förvaltningsdomstolen i Douai, nedan kallad den hänskjutande domstolen.

gemenskapens förordningar om produktionskvoter för isoglukos är rättsstridiga, bestämmelser vars giltighet företaget inte tidigare har bestritt direkt vid gemenskapsdomstolarna. Om frågan besvaras jakande begär den hänskjutande domstolen att domstolen skall pröva huruvida bestämmelserna är giltiga. Detta gäller närmare bestämt följande sex bestämmelser (nedan kallade de omtvistade bestämmelserna):

— Artikel 24.2 i förordning (EEG) nr 1785/81.

— Artikel 27.3 i förordning (EG) nr 2038/1999.

— Artikel 1 i förordning (EG) nr 2073/2000.

— Artikel 11.2 i förordning (EG) nr 1260/2001.

— Artikel 1 i förordning (EG) nr 1745/2002 och

— Artikel 1 i förordning (EG) nr 1739/2003.

Eftersom ovanstående bestämmelser i princip inte skiljer sig från varandra vad gäller tolkningsfrågorna, kommer de i det följande att bedömas tillsammans.

A — *Den första frågan: Roquette Frères rätt att direkt väcka talan om ogiltigförklaring av de omtvistade bestämmelserna*

25. Med den första tolkningsfrågan skall det klargöras huruvida Roquette Frères fortfarande har rätt att vid nationella domstolar åberopa att de omtvistade bestämmelserna är rättsstridiga. För detta önskar den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida företaget otvivelaktigt skulle ha kunnat väcka talan om ogiltigförklaring av de omtvistade bestämmelserna direkt vid EG-domstolen.

26. Denna första del av begäran om förhandsavgörande gäller följaktligen avgränsningen mellan de båda tänkbara möjligheter

som enskilda har att få giltigheten av gemenskapsinstitutionernas rättsakter prövad i domstol. Domstolen har flera gånger behandlat problemet. [33]

1. Avgränsningen mellan direkt talan och invändning om rättsstridighet

27. EG-fördragets system för rättsligt skydd ger i princip enskilda två möjligheter att få till stånd domstolsprövning av giltigheten av gemenskapens rättsakter.

28. För det första gör talan om ogiltigförklarande det möjligt för enskilda att på de villkor som anges i artikel 230.4 EG ifrågasätta en gemenskapsrättsakt *direkt* vid gemenskapsdomstolarna och låta dessa pröva huruvida den är rättsenlig. [34]

29. För det andra kan enskilda i en tvist vid en nationell domstol genom en invändning om rättsstridighet åberopa att en gemenskapsrättsakt är rättsstridig, varpå den domstolen genom ett förfarande om förhandsavgörande enligt artikel 234.1 b EG kan låta EG-domstolen pröva huruvida gemenskapsrättsakten är giltig. [35] I ett sådant fall får domstolen så att säga *indirekt* i uppdrag att pröva huruvida gemenskapsrättsakten är rättsenlig, vilket också har skett i målet vid den nationella domstolen.

30. Om en sökande inte har någon annan möjlighet att låta pröva huruvida en gemenskapsrättsakt som berör denna är rättsstridig, krävs det enligt den grundläggande rätten till ett effektivt domstolsskydd [36] att den ovan beskrivna *indirekta* möjligheten inte fråntas honom och att en invändning om rättsstridighet tillåts i mål vid nationella domstolar.

33 — Se bland annat dom av den 27 september 1983 i mål 216/82, Universität Hamburg (REG 1983, s. 2771; svensk specialutgåva, volym 7, s. 265), punkt 5 och följande punkter, av den 9 mars 1994 i mål C-188/92, TWD (REG 1994, s. I-833; svensk specialutgåva, volym 15, s. 59), punkt 10 och följande punkter, av den 12 december 1996 i mål C-241/95, Accrington Beef (REG 1996, s. I-6699), punkt 14 och följande punkter, av den 30 januari 1997 i mål C-178/95, Wiljo (REG 1997, s. I-585), punkt 15 och följande punkter, av den 11 november 1997 i mål C-408/95, Eurotunnel m.fl. (REG 1997, s. I-6315), punkt 26 och följande punkter, av den 15 februari 2001 i mål C-239/99, Nachi Europe (REG 2001, s. I-1197), punkt 28 och följande punkter, av den 20 september 2001 i mål C-390/98, Banks (REG 2001, s. I-6117), punkt 109 och följande punkter, och av den 23 februari 2006 i de förenade målen C-346/03 och C-529/03, Atzeni m.fl. (REG 2006, s. I-1875), punkt 30 och följande punkter, dessutom domen i målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (ovan fotnot 2), punkt 40, och domen i målet kommissionen mot Jégo-Quéré (ovan fotnot 3), punkt 30.

34 — Det särskilda alternativa förfarandet enligt artikel 241 EG är inte relevant i det aktuella fallet och behandlas därför inte nedan (se, beträffande artikel 241 EG, exempelvis domen i målet Nachi Europe (ovan fotnot 33), punkterna 33 och 34.

35 — Domarna i målen Universität Hamburg (ovan fotnot 33), punkterna 10 och 12, Nachi Europe (ovan fotnot 33), punkt. 35, Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (ovan fotnot 2), punkt 40, och kommissionen mot Jégo-Quéré (ovan fotnot 3), punkt 30.

36 — Se, beträffande denna grundläggande rättighet, dom av den 15 maj 1986 i mål 222/84, Johnston (REG 1986, s. 1651; svensk specialutgåva, volym 8, s. 597), punkt 18, domen i målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (ovan fotnot 2), punkt 39),och domen i målet kommissionen mot Jégo-Quéré (ovan fotnot 3), punkt 29, vidare artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EGT C 364, 2000, s. 1).

31. Om sökanden i fråga däremot kan få rättsligt skydd genom att väcka talan om ogiltigförklaring enligt artikel 230 EG, måste han också välja denna *direkta* möjlighet, om han vill få den ifrågavarande rättsakten prövad i domstol. [37] I annat fall skulle det finnas risk för ett kringgående av tidsfristen för talans väckande enligt artikel 230.5 EG och av den laga kraft som den ifrågavarande rättsakten får efter utgången av denna tidsfrist. [38]

32. Tidsfristen för väckande av talan och den laga kraft som är förknippad med denna bidrar till rättssäkerheten. Det skall förhindras att rättsverkningarna av gemenskapsinstitutionernas handlande "överklagas i det oändliga". [39] Rättsaktens laga kraft måste alltså göras gällande gentemot den som enligt artikel 230 EG har rätt att väcka talan om ogiltigförklaring av en gemenskapsrättsakt, men som låter tidsfristen för talans väckande löpa ut. Denne kan inte heller senare vid nationella domstolar invända att rättsakten är rättsstridig, [40] eftersom gemenskapsrättsakten som har vunnit laga kraft är bindande för den nationella domstolen. [41]

33. Att utesluta möjligheten till invändning om rättsstridighet i mål vid nationella domstolar är emellertid motiverat endast om den enskilde *otvivelaktigt* skulle ha haft möjlighet att väcka talan om ogiltigförklaring vid gemenskapsdomstolarna. [42] När det gäller den grundläggande rätten till ett effektivt domstolsskydd får framför allt objektiv osäkerhet beträffande fysiska och juridiska personers rätt att väcka talan enligt artikel 230.4 EG inte generellt vara till nackdel för de berörda. I annat fall skulle de i hög grad känna sig pressade att i rent förebyggande syfte väcka talan om ogiltigförklaring till och med när det är tveksamt om talan kan prövas, för att inte äventyra sina möjligheter att överhuvudtaget få till stånd en domstolsprövning av gemenskapsrättsakten i fråga. Detta är inte heller önskvärt från processekonomisk synpunkt.

37 — Se, för ett liknande resonemang, de ovan i fotnot 33 nämnda domarna i målen TWD, särskilt punkt 17, och Nachi Europe, punkterna 37–39.

38 — De ovan i fotnot 33 nämnda målen TWD, punkterna 17 och 18, Nachi Europe, punkterna 29 och 30, Banks, punkt 111, och Atzeni, punkt 31.

39 — De ovan i fotnot 33 nämnda domarna i målen TWD, punkt 16, Wiljo, punkt 19, och Nachi Europe, punkt 29.

40 — Domarna i målen TWD (ovan fotnot 33), punkterna 13 och 17, Nachi Europe (ovan fotnot 33), punkterna 30 och 37, och dom av den 10 juli 2003 i mål C-11/00, kommissionen mot ECB (REG 2003, s. I-7147), punkt 75. Denna rättspraxis gäller dock bara fall där det i mål vid en nationell domstol och i samband med ett eventuellt förfarande om förhandsavgörande överhuvudtaget, med hänsyn till vad målet gäller, är möjligt att ifrågasätta giltigheten av en gemenskapsrättsakt. Se de ovan i fotnot 33 nämnda domarna i målen Banks, punkt 112, och Wiljo, punkterna 27 och 29.

41 — De ovan i fotnot 33 nämnda domarna i målen TWD, punkt 25, Wiljo, punkt 24, och Nachi Europe, punkt 40. Enligt domen i målet Atzeni (ovan fotnot 33), punkterna 30 och 34, skulle en begäran om förhandsavgörande beträffande giltigheten av ifrågavarande gemenskapsrättsakt *inte kunna tas upp till prövning*.

42 — Att en enskilds rätt att väcka talan enligt artikel 230.4 EG "otvivelaktigt" eller "utan tvivel" måste föreligga följer i fast rättspraxis av de ovan i fotnot 33 nämnda domarna i målen TWD, punkt 24, Wiljo, punkterna 21 och 23, Nachi Europe, punkterna 37 och 38, och Banks, punkt 111. Se även domen i målet kommissionen mot ECB (ovan fotnot 40), punkt. 75. På liknande sätt utgick man i de ovan i fotnot 33 nämnda domarna i målen Accrington Beef, punkterna 15 och 16, Eurotunnel, punkterna 28 och 29, och Atzeni, punkt 34, från huruvida en enskilds talan om ogiltigförklaring "uppenbarligen", "otvivelaktigt" eller "obestridligen" skulle ha kunnat tas upp till prövning.

34. Den invändning som Roquette Frères har framställt vid den franska förvaltningsdomstolen kan följaktligen bara vara utesluten om företaget *otvivelaktigt* skulle ha haft möjlighet att väcka talan om ogiltigförklarande enligt artikel 230 EG.

2. Huruvida Roquette Frères har rätt att väcka talan mot de omtvistade bestämmelserna

35. Eftersom de omtvistade bestämmelserna ingår i förordningar har de allmän giltighet och är direkt tillämpliga i varje medlemsstat (artikel 249.2 EG). I princip kan bara gemenskapsinstitutionerna, Europeiska centralbanken och medlemsstaterna väcka talan om ogiltigförklaring av sådana bestämmelser (artikel 230.2 EG och 230.3 EG). [43] En juridisk person som Roquette Frères har däremot bara rätt att väcka talan i den mån de omtvistade bestämmelserna *direkt och personligen berör* den (artikel 230.4 EG).

36. Parterna i förfarandet vid domstolen är oense om huruvida Roquette Frères skulle ha kunnat uppfylla dessa krav. Medan företaget självt, liksom också rådet, finner att talerätt inte föreligger, eftersom de anser att företaget varken är direkt eller personligen berört, företräder kommissionen och den franska regeringen en diametralt motsatt uppfattning.

a) Direkt berörd

37. Det skall alltid antas att en person är *direkt berörd* om den ifrågavarande rättsakten direkt påverkar hans eller hennes rättsliga ställning på grund av att det antingen inte krävs någon (nationell eller gemenskapsrättslig) åtgärd för införlivande [44] eller genomförandet sker automatiskt, så att den myndighet som har ansvar för genomförandet inte har något som helst utrymme för skönsmässig bedömning. [45]

38. Till skillnad från vad som gällde enligt de tidigare bestämmelserna [46] delades kvoterna för produktion av isoglukos enligt de omtvistade bestämmelserna inte längre direkt ut till

43 — Domen i målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (ovan fotnot 2), punkt 35.

44 — Se bland annat domen i målet kommissionen mot Jégo-Quéré (ovan fotnot 3), punkt 35, och förstainstansrättens dom av den 3 maj 2002 i mål T-177/01, Jégo-Quéré mot kommissionen (REG 2002, s. II-2365), punkt 26, sista meningen.

45 — Se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 maj 1998 i mål C-386/96 P, Dreyfus mot kommissionen (REG 1998, s. I-2309), punkt 43, av den 29 april 2004 i mål C-486/01 P, Front national mot parlamentet (REG 2004, s. I-6289), punkt 34, och av den 2 maj 2006 i mål C-417/04 P, Regione Siciliana mot kommissionen (REG 2006, s. I-3881), punkt 28.

46 — Se förordning nr 1111/77, som nämns i punkterna 6 till 8 i detta förslag till avgörande, särskilt artikel 9 och bilaga II till förordningen i deras lydelse enligt förordningarna nr 1293/79, nr 387/81 och nr 388/81.

de berörda företagen på grundval av en förordning, utan de tilldelades bara medlemsstaterna globalt i form av baskvantiteter, och det kom sedan an på medlemsstaterna att fördela kvoterna på de enskilda företagen. Både för tilldelningen av kvoterna i enlighet med förordningarna nr 1785/81 och nr 2038/1999 och den senare anpassningen av dessa kvoter enligt förordningarna nr 2073/2000, nr 1260/2001, nr 1745/2002 och nr 1793/2003 krävdes det följaktligen nationella genomförandeåtgärder.

39. Såsom Roquette Frères och rådet dessutom helt riktigt har påpekat var det vidare möjligt för medlemsstaterna att enligt den vid varje tidpunkt gällande gemensamma organisationen av marknaden upp till en högsta gräns på 10 procent överföra kvotandelar från enskilda isoglukosproducerande företag till andra företag. [47] Under hela den ifrågavarande perioden gavs myndigheterna i medlemsstaterna genom det av gemenskapen införda kvotsystemet på så sätt ett icke oväsentligt utrymme för skönsmässig bedömning vid fördelningen av isoglukoskvoterna på de producenter som var etablerade på deras territorium. [48]

40. De nationella myndigheternas verksamhet var dock i övrigt i stor utsträckning förutbestämd. Medlemsstaterna fick till exempel totalt inte överskrida de baskvantiteter av isoglukos som de blivit tilldelade, och de var dessutom under en viss referensperiod tvungna att på nytt anslå en närmare definierad A-kvot och B-kvot åt varje isoglukosproducerande företag som redan tidigare hade fått isoglukoskvoter. [49] Också eventuella anpassningar av baskvantiteterna, vilka framgick av förordningarna nr 2073/2000, nr 1260/2001, nr 1745/2002 och nr 1793/2003, måste de övervältra på sina respektive isoglukosproducerande företag.

41. I motsats till vad kommissionen har framhållit är det dock inte i sig tillräckligt att de nationella myndigheternas utrymme för skönsmässig bedömning är begränsat för att de enskilda producenterna av isoglukos skall anses vara direkt berörda. Det avgörande är nämligen inte om gemenskapsrätten ger de myndigheter som har i uppdrag att genomföra de omtvistade bestämmelserna ett särskilt stort utrymme för skönsmässig bedömning. De kan ändå aldrig ha obegränsat utrymme för skönsmässig bedömning redan av den anledningen att gemenskapsrätten, och i synnerhet de gemenskapsrättsliga grundläggande rättigheterna, är bindande för dem. Det är snarare så att den enskilda inte är direkt berörd när

47 — Artikel 25 i förordning nr 1785/81, artikel 30 i förordning nr 2038/1999 och artikel 12 i förordning nr 1260/2001.

48 — Se även generaladvokaten Reischls förslag till avgörande av den 23 september 1982 i mål 242/81, Roquette Frères mot rådet (REG 1982, s. 3213, s. 3234).

49 — Detta följde, alltefter tidsperiod, av artikel 24 i förordning nr 1785/81 (referensperiod: den 1 juli 1980–30 juni 1981), av artikel 27 i förordning nr 2038/1999 (referensperiod: den 1 juli 1994–30 juni 1995) och av artikel 11 i förordning nr 1260/2001 (referensperiod: den 1 juli 2000–30 juni 2001).

nationella myndigheter överhuvudtaget har ett — till innehållet eventuellt begränsat — utrymme för skönsmässig bedömning vid genomförandet av en gemenskapsakt och genomförandeaktens faktiska innehåll därför inte står fast från början för den enskilde.

42. I det aktuella fallet förhåller det sig på följande sätt. Ett företag som Roquette Frères kunde inte förutse hur stora isoglukoskvoter det skulle tilldelas av de nationella myndigheterna, eftersom det — åtminstone teoretiskt sett — alltid var möjligt att ytterligare isoglukosproducerande företag skulle komma in på marknaden. Detta ändras inte av det faktum att inget företag i praktiken kom in på marknaden och de baskvantiteter som var avsedda för Frankrike (fastlandet) av myndigheterna där alltid helt och hållet tilldelades Roquette Frères som enda i landet isoglukosproducerande företag. Av den gemensamma organisationen av marknaden för socker som sådan följde nämligen i varje fall inget automatiskt genomförande från de nationella myndigheternas sida av det kvotsystem som föreskrivs i gemenskapsrätten.

43. Eftersom de omtvistade bestämmelserna alltså krävde nationella åtgärder för införlivande och medlemsstaterna härvid hade ett utrymme för skönsmässig bedömning, var Roquette Frères inte alls direkt berört av dessa.

b) Personligen berörd

44. En fysisk eller juridisk person är bara *personligen berörd* av en rättsakt när denna på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för honom eller på grund av en faktisk situation som särskiljer honom från alla andra personer och som därigenom försätter honom i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut riktar sig till. [50]

45. Enligt de bestämmelser som föregick de omtvistade föreskrifterna [51] och som grundade sig på förordning nr 1293/79 tilldelade gemenskapslagstiftaren fortfarande själv de enskilda isoglukosproducerande företagen faktiska isoglukoskvoter. Därför nämndes Roquette Frères vid namn i bestämmelsen. Mot bakgrund av detta angav domstolen uttryckligen att Roquette Frères var personligen berört, i den mening som avses i artikel

50 — Fast rättspraxis; se dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, Plaumann mot kommissionen (REG 1963, s. 213, s. 238; svensk specialutgåva, volym 1, s. 181), i målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (ovan fotnot 2), punkt 36, och domen i målet kommissionen mot Jégo-Quéré (ovan fotnot 3), punkt 45.

51 — Se artikel 9 i förening med bilaga II till förordning nr 1111/77 i dess lydelse enligt förordning nr 1293/79.

173.2 i EEG-fördraget (nu artikel 230.4 EG), när företaget väckte talan om ogiltigförklaring av förordning nr 1293/79. [52]

46. I enlighet med alla de regleringar av den gemensamma organisationen av marknaden för socker som gäller sedan den 1 juli 1981, inom ramen för vilka alla de omtvistade bestämmelserna har antagits, fastställdes däremot, såsom nämnts ovan, endast globala baskvantiteter för varje medlemsstat, och det ankom på de nationella myndigheterna att fördela baskvantiteterna som kvoter på de isoglukosproducerande företag som var verksamma på deras territorium. [53]

47. Därmed var Roquette Frères inte heller nämnt vid namn som mottagare av konkreta isoglukoskvoter i de omtvistade bestämmelserna, [54] utan ingick i kategorin isoglukosproducenter i gemenskapen. Företaget omfattades alltså av tillämpningsområdet för de omtvistade bestämmelserna enbart på grund av allmänt och abstrakt formulerade objektiva kriterier i sin egenskap av aktör på marknaden för isoglukos. Detta är enligt fast rättspraxis inte tillräckligt för att någon skall anses vara personligen berörd i den mening som avses i artikel 230.4 EG. [55]

48. Det kan inte heller som stöd för att ett företag som Roquette Frères skulle ha rätt att väcka talan hävdas att företaget är en av de få isoglukosproducenterna i gemenskapen, till och med den enda i Frankrike (fastlandet), varför det i praktiken skulle tilldelas hela isoglukoskvoterna för området. Även om det är möjligt att tillräckligt exakt fastställa hur många och vilka företag som vid en viss tidpunkt omfattas av en förordning, ger detta inte rätt till talerätt så länge som företagen, liksom i förevarande fall, bara omfattas av förordningen på grund av allmänt och

52 — Domen i målet Roquette Frères (ovan fotnot 5), punkterna 15 och 16. Se, för ett liknande resonemang, domen i målet Maizena mot rådet (ovan fotnot 15), punkterna 15 och 16. Roquette Frères talan om ogiltigförklaring av förordningarna nr 387/81 och nr 388/81, vilka, i den mån det är relevant i det aktuella fallet, till innehållet motsvarade förordning nr 1293/79. Se ovan i fotnot 18 nämnd rättspraxis och punkt 8 i detta förslag till avgörande.
För ytterligare fall där företag har nämnts vid namn i gemenskapsförordningar och ansetts ha talerätt, se till exempel dom av den 21 februari 1984 i de förenade målen 239/82 och 275/82, Allied Corporation m.fl. mot kommissionen (REG 1984, s. 1005; svensk specialutgåva, volym 7, s. 519), punkterna 12 och 14, av den 20 mars 1985 i mål 264/82, Timex mot rådet och kommissionen (REG 1985, s. 849), punkt 15, och domen i målet Nachi Europe (ovan fotnot 33), punkt 39 i förening med punkt 3, vilka alla gällde handelspolitiska skyddsåtgärder.

53 — Se beträffande denna fråga i detalj punkterna 9–17 i detta förslag till avgörande.

54 — Här skiljer sig det aktuella fallet exempelvis från målet Nachi Europe (ovan fotnot 33), i synnerhet punkterna 3 och 39, där det berörda företaget och ett detta närstående företag nämndes vid namn i den omtvistade förordningen.

55 — Dom av den 24 februari 1987 i mål 26/86, Deutz und Geldermann mot rådet (REG 1987, s. 941), punkt 12, av den 15 juni 1993 i mål C-213/91, Abertal mot kommissionen (REG 1993, s. I-3177), punkterna 19 och 20, av den 22 november 2001 i mål C-451/98, Antillean Rice Mills mot rådet (REG 2001, s. I-8949), punkt 51, och domen i målet kommissionen mot Jégo-Quéré (ovan fotnot 3), punkterna 43 och 46. Se, för ett liknande resonemang, domen i målet Plaumann mot kommissionen (ovan fotnot 50), s. 238.

abstrakt formulerade objektiva kriterier i deras egenskap av aktör på marknaden, och andra aktörer som ännu inte var berörda när förordningen antogs skulle kunna beröras av den omtvistade bestämmelsen genom att i framtiden inleda en viss verksamhet. [56]

49. Att gemenskapslagstiftaren, när de omtvistade bestämmelserna antogs, uttryckligen ansåg att det var möjligt att potentiella nya aktörer skulle komma in på marknaden framgår av bestämmelserna om överföring av kvoter, som har funnits sedan förordning (EEG) nr 1785/81 trädde i kraft. [57] Enligt dessa bestämmelser får de nationella myndigheterna själva överföra befintliga isoglukosproducenters kvoter till andra företag inom ramen för en högsta gräns på 10 procent, också till sådana företag som tidigare inte har haft kvoter.

50. Frågan huruvida Roquette Frères har talerätt skulle eventuellt bedömas annorlunda om det stod fast att företaget, när de omtvistade förordningarna antogs, tillhörde en sluten grupp berörda som särskilde sig från andra potentiella klagande genom att de framställde vissa yrkanden, genom att de ingick vissa avtal eller genom att de innehade en säker rättslig ställning. [58] Så var dock inte fallet i det aktuella ärendet.

51. Enbart det faktum att Roquette Frères ursprungligen, det vill säga innan de omtvistade bestämmelserna antogs, hade innehaft isoglukoskvoter på grundval av en gemenskapsförordning medför i synnerhet inte att företaget befann sig i en säker rättslig ställning. [59] Roquette Frères hade nämligen inledningsvis bara tilldelats sina dåvarande kvoter för två klart begränsade perioder, närmare bestämt från den 1 juli 1979 till den 30 juni 1980 och från den 1 juli 1980 till den 30 juni 1981. Av denna tilldelning gick det inte att sluta sig till hur kvoterna skulle beräknas och fördelas under senare perioder eller hur stor del av kvoterna som Roquette Frères skulle komma att tilldelas.

52. Det är visserligen riktigt att baskvantiteterna isoglukos per medlemsstat för tiden från den 1 juli 1981 fortfarande överensstämde rent siffermässigt med de isoglukos-

56 — Se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 mars 1978 i mål 123/77, UNICME mot rådet (REG 1978, s. 845), punkt 16, och av den 29 januari 1985 i mål 147/83, Binderer mot kommissionen (REG 1985, s. 257), punkt 13, domen i målet Deutz und Geldermann (ovan fotnot 55), punkt 8, i målet Abertal (ovan fotnot 55, punkterna 17, 19 och 20, och domen i målet kommissionen mot Jégo-Quéré (ovan fotnot 3), punkt 46. Se även generaladvokat Reischls förslag till avgörande i mål 242/81 (ovan fotnot 48), s. 3233.

57 — Artikel 25 i förordning nr 1785/81, artikel 30 i förordning nr 2038/1999 och artikel 12 i förordning nr 1260/2001.

58 — Se dom av den 1 juli 1965 i de förenade målen 106/63 och 107/73, Töpfer mot kommissionen (REG 1965, s. 548 och s. 556), av den 13 maj 1971 i de förenade målen 41/70–44/70, International Fruit Company m.fl. mot kommissionen (REG 1971, s. 411), punkterna 16–22, av den 17 januari 1985 i mål 11/82, Piraiki-Patraiki mot kommissionen (REG 1985, s. 207), punkt 19, och av den 18 maj 1994 i mål C-309/89, Codorniu mot rådet (REG 1994, s. I-1853; svensk specialutgåva, volym 15, s. 141), punkterna 21 och 22.

59 — Se förordning (EEG) nr 1111/77, som nämns ovan i punkterna 6–8 i detta förslag till avgörande, särskilt artikel 9 och bilaga II i deras ändrade lydelse enligt förordningarna (EEG) nr 1293/79, nr 387/81 och nr 388/81.

kvoter som tidigare hade tilldelats enskilda företag direkt. De baskvantiteter som hade fastställts i förordning (EEG) nr 1785/81 för Frankrike (fastlandet) motsvarade till exempel de kvoter som Roquette Frères självt hade fått för de båda föregående tolvmånadersperioderna. Till skillnad från vad som hade varit fallet under tiden före den 1 juli 1981 [60] lade man i de omtvistade bestämmelserna dock uttryckligen inte längre konkreta företags tidigare isoglukosproduktion till grund för beräkningen av de baskvantiteter isoglukos [61] som de nationella myndigheterna hädanefter skulle fördela inom sina respektive territorier. För dessa baskvantiteter gällde endast globala maximigränser som tillämpades både på isoglukosproducenter som redan var aktiva på marknaden och på potentiella nya aktörer, och alla producenter berördes således i samma utsträckning av dessa maximigränser.

53. Sedan den 1 juli 1981 var Roquette Frères följaktligen inte längre försatt i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut riktar sig till och skilde sig med avseende på de omtvistade bestämmelserna inte längre från andra potentiella klagande. Eftersom Roquette Frères inte var personligen berört, skulle det inte ha haft rätt att enligt artikel 230.4 EG väcka talan om ogiltigförklaring av de omtvistade bestämmelserna. [62]

c) Åtminstone välgrundade skäl att betvivla att Roquette Frères har talerätt

54. Mot bakgrund av ovanstående överväganden hade Roquette Frères inte rätt att enligt artikel 230.4 EG väcka talan om ogiltigförklaring av de omtvistade bestämmelserna. Även om man kom fram till att Roquette Frères skulle ha haft rätt att väcka talan om ogiltigförklaring, skulle det återstå att pröva huruvida företaget *otvivelaktigt* hade haft en sådan talerätt. [63]

55. I detta sammanhang kan det dock inte komma an på enbart subjektivt upplevda tvivel från den potentiella klagandens sida. Då skulle valet mellan talan om ogiltigförklaring vid gemenskapsdomstolarna och

60 — Utgångspunkten för beräkningen av kvoterna som tilldelades företagen för tiden *före den 1 juli 1981* (den 1 juli 1979–30 juni 1980 och den 1 juli 1980–30 juni 1981) hade varit produktionen under perioden den 1 november 1978–30 april 1979.

61 — Genom detta skiljer sig det aktuella fallet exempelvis från domen i målet Nachi Europe (ovan fotnot 33), särskilt punkterna 3 och 39, där beräkningarna som gjordes i den omtvistade förordningen uttryckligen baserade sig på information om det berörda företaget eller om ett detta närstående företag. Se sjätte och sjunde skälen i rådets förordning (EEG) nr 2849/92 av den 28 september 1992 om ändring av den slutgiltiga antidumpningstull på import av kullager med en yttre diameter på över 30 mm med ursprung i Japan som införts genom förordning (EEG) nr 1739/85 (EGT L 286, s. 2; svensk specialutgåva, område 11, volym 20, s. 14).

62 — Se, för ett liknande resonemang, generaladvokaten Reischls förslag till avgörande i mål 242/81 (ovan fotnot 48), s. 3233.

63 — Se punkt 33 i detta förslag till avgörande och den rättspraxis som nämns ovan i fotnot 42.

invändning om rättsstridighet vid nationella domstolar slutligen vara avhängigt av en enskilds påståenden, vilka objektivt sett är mycket svåra att kontrollera. På detta sätt skulle den enskilde praktiskt taget utan begränsningar i efterhand kunna ifrågasätta gemenskapsrättsakternas lagenlighet och därmed kringgå deras laga kraft.

56. Det skall i stället med ledning av alla omständigheter i det enskilda fallet prövas huruvida den enskilde *objektivt sett* har haft skäl att betvivla att han skulle ha rätt att väcka talan om ogiltigförklaring. Det kommer alltså an på om det objektivt sett råder osäkerhet om fysiska och juridiska personers rätt att väcka talan enligt artikel 230.4 EG.

57. Även om detta råder det delade meningar bland parterna i förfarandet vid domstolen. Medan Roquette Frères och rådet anser att det var motiverat att betvivla att företaget hade rätt att väcka talan vid gemenskapsdomstolarna, har kommissionen och den franska regeringen intagit motsatt ståndpunkt.

58. Något som har särskild betydelse i det aktuella fallet är att domstolen genom dom av den 30 september 1982 redan en gång har beslutat att inte pröva Roquette Frères talan mot den första av de omtvistade förordningarna, förordning nr 1785/81. [64] Domskälen i den domen begränsades visserligen uttryckligen till att innefatta en bedömning av om en enskild har rätt att väcka talan angående den *produktionsavgift* för isoglukos som föreskrevs i förordning nr 1785/81, [65] men i sitt förslag till avgörande i samma mål yttrade sig generaladvokaten Reischl ingående om Roquette Frères rätt att väcka talan och fann också att företaget inte hade rätt att väcka talan i den mån talan kunde röra det aktuella *kvotsystemet* för produktion av isoglukos. [66]

59. Mot bakgrund av dessa faktiska omständigheter kunde Roquette Frères utgå från att företaget inte hade rätt att väcka talan om ogiltigförklaring av de omtvistade bestämmelserna. [67] En sådan bedömning borde i varje fall anses vara försvarbar, eftersom den ju överensstämde med den rättsuppfattning som en generaladvokat vid domstolen företrädde i en fråga om vilken domstolen själv i det dåvarande ärendet uttryckligen inte hade fattat något avvikande beslut.

64 — Dom av den 30 september 1982 i mål 242/81, Roquette Frères mot rådet (REG 1982, s. 3213), punkterna 9 och 10.

65 — Domen i målet Roquette Frères mot rådet (ovan fotnot 64), punkt 8. Närmare uppgifter om avgiften fanns i artikel 28 i förordning nr 1785/81.

66 — Förslag till avgörande i mål 242/81 (ovan fotnot 48), s. 3233–3237.

67 — Detta gäller inte bara för de omtvistade bestämmelserna i förordning nr 1785/81, utan också för eventuell talan mot senare utfärdade jämförbara rättsakter, det vill säga i det aktuella fallet mot förordningarna nr 2038/1999, nr 2073/2000, nr 1260/2001, nr 1745/2002 och nr 1739/2003, på vilka generaladvokaten Reischls redogörelser i mål 242/81 (ovan fotnot 48), s. 3233–3237, kan tillämpas.

60. Detta gäller desto mer som det, när de omtvistade bestämmelserna antogs, inte heller fanns någon avvikande rättspraxis från domstolen, på grundval av vilken företaget med säkerhet skulle ha kunnat sluta sig till att det hade rätt att väcka talan mot de omtvistade bestämmelserna. [68] Företaget kunde tvärtom i enlighet med fast rättspraxis utgå från att de omtvistade bestämmelserna ingick i förordningar vars bestämmelser bara gällde allmänt för abstrakt angivna personkretsar och objektivt fastställda situationer och vilkas giltighet företaget följaktligen *inte* hade möjlighet att ifrågasätta vid gemenskapsdomstolarna. [69]

61. Roquette Frères hade därför anledning att hysa tvivel om sin talerätt när det gällde de omtvistade bestämmelserna.

3. Slutsats i denna del

62. Mot bakgrund av vad som har anförts i det föregående föreslår jag att tolkningsfrågan besvaras på följande sätt:

Bolaget Roquette Frères hade inte otvivelaktigt rätt att enligt artikel 230.4 EG väcka talan vid gemenskapsdomstolarna om ogiltigförklaring av artikel 24.2 i förordning nr 1785/81, av artikel 27.3 i förordning nr 2038/1999, av artikel 1 i förordning nr 2073/2000, av artikel 11.2 i förordning nr 1260/2001, av artikel 1 i förordning nr 1745/2002 och av artikel 1 i förordning nr 1739/2003.

B — *Den andra frågan: Giltigheten av olika bestämmelser i gemenskapens förordningar om baskvantiteter för framställning av isoglukos*

63. Med den andra frågan har den hänskjutande domstolen begärt att domstolen skall pröva giltigheten av de omtvistade bestämmelserna i den del det i dessa bestämmelser har fastställts baskvantiteter av isoglukos för Frankrike (fastlandet).

64. Som grund för sina tvivel om de omtvistade bestämmelsernas giltighet anför den hänskjutande domstolen att baskvantiteterna isoglukos för Frankrike (fastlandet) eventuellt hade felberäknats på gemenskapsnivå, eftersom hänsyn inte hade tagits

68 — Roquette Frères situation är i synnerhet inte jämförbar med den situation som en exportör befinner sig i som ifrågasätter införandet av en antidumpningstull, varför exempelvis domen i målet Nachi Europe (ovan fotnot 33), punkterna 38 och 39, inte kan tillämpas på det aktuella fallet (se även ovan, fotnoterna 54 och 61).

69 — Domen i målet Accrington Beef (ovan fotnot 33), punkt 15. Se även redogörelserna i punkterna 37–53 i detta förslag till avgörande och ovan i fotnot 55 nämnd rättspraxis.

till den isoglukos som producerades i denna medlemsstat mellan den 1 november 1978 och den 30 april 1979 som en mellanprodukt för framställning av andra produkter avsedda för försäljning.

65. Det påstådda felet kan härledas till de beräkningar som gjordes när kvotsystemet för isoglukos först infördes, och det gäller alltså även de bestämmelser som föregick [70] de omtvistade bestämmelserna. Felet uppges dock ha kvarstått och gäller nu alla de omtvistade bestämmelserna, eftersom de kvoter som ursprungligen hade fastställts slutligen också senare har bibehållits i form av baskvantiteter för de enskilda medlemsstaterna.

66. Medan Roquette Frères har hävdat att ett sådant fel hade begåtts och att de omtvistade bestämmelserna därför är ogiltiga, anser alla övriga parter i förfarandet vid domstolen att de omtvistade bestämmelserna är giltiga.

70 — Se förordning nr 1111/77, vilken nämns ovan i punkterna 6–8 i detta förslag till avgörande, i synnerhet artikel 9 och bilaga II i deras lydelse enligt förordningarna nr 1293/79, nr 387/81 och nr 388/81.

1. Bakgrund: Distinktionen mellan standardisoglukos och isoglukos som en mellanprodukt vid framställning av berikad isoglukos

67. Tekniskt sett utvinns isoglukos genom så kallad isomerisering av glukossirap. Beroende på sötningseffekten och den kemiska sammansättningen kan, enkelt uttryckt, två slutprodukter bestående av isoglukos urskiljas, vilka generaladvokaten Tesauro klart har definierat med begreppen ”standardisoglukos” och ”berikad isoglukos”. [71] Vid framställning av den senare produkten erhålls också isoglukos som mellanprodukt.

68. Efter isomerisering av glukossirap uppkommer *standardisoglukos*, en lösning som till nästan lika delar består av glukos- och fruktosmolekyler och som i fråga om kemisk sammansättning och sötningseffekt kommer mycket nära flytande socker. [72] Den saluförs som en direkt ersättningsprodukt för flytande socker. Roquette Frères saluför enligt egen uppgift en sådan produkt under handelsnamnet méliose.

71 — Generaladvokaten Tesauros förslag till avgörande av den 13 december 1991 i mål C-210/90, Roquette Frères, där domstolen meddelade dom den 13 februari 1992 (REG 1992, s. I-731), punkterna 2 och 3.

72 — Domen i målet Roquette Frères (ovan fotnot 7), punkt 3, och generaladvokaten Tesauros förslag till avgörande i samma mål, punkt 2.

69. *Berikad isoglukos* har en klart högre halt av fruktos än standardisoglukos [73] och därmed också klart större sötningseffekt. Roquette Frères har uppgett att de tidigare har framställt en sådan produkt och salufört den under handelsnamnet lévulose. Vid produktion av berikad isoglukos skiljs fruktosmolekylerna från glukosmolekylerna i flera på varandra följande cykler efter en första isomerisering, och glukosmolekylerna underkastas därefter ytterligare en isomerisering. [74] Efter varje sådan process erhålls följaktligen återigen isoglukos — som en mellanprodukt — men den släpps inte ut på marknaden som sådan, eftersom den används vid den fortsatta bearbetningen till berikad isoglukos.

70. *Kvotsystemet* för produktion av isoglukos omfattar inte bara den isoglukos som faktiskt släpps ut på marknaden, utan också sådan isoglukos som används som en mellanprodukt för framställning av en annan produkt som är avsedd för försäljning och som inte längre finns kvar vid slutet av framställningsprocessen. Detta fastslog domstolen i en dom av den 13 februari 1992 i ett mål som återigen gällde företaget Roquette Frères. [75] Domstolen klargjorde dessutom att det "vid varje ytterligare isomerisering av glukossirap, som efter en första isomerisering innehåller minst 10 viktprocent fruktos i torrmassan, produceras ytterligare isoglukos, som omfattas av kvotsystemet i [förordning nr 1785/81], såvida processerna leder till att slutproduktens fruktoshalt ökas". [76]

71. Isoglukos som erhålls enbart som en mellanprodukt räknas in i kvoterna för respektive producent för att effektivt förhindra överskott på marknaden för socker. Härigenom skall dessutom en snedvridning av konkurrensen undvikas, inte bara mellan isoglukos och socker, utan även bland isoglukosproducenterna. Det gäller att bevara den "balans" som gemenskapslagstiftaren har velat skapa mellan de olika producenterna av sötningsmedel. [77] På samma sätt som det enligt den gemensamma organisationen av marknaden fastställs kvoter för socker, utan att åtskillnad görs mellan mellan- och slutprodukter, måste därför isoglukoskvoterna också tillämpas utan urskiljning för likabehandlingens skull. [78]

73 — Enligt Roquette Frères kan det till och med röra sig om ren, kristalliserad fruktos.

74 — Domen i målet Roquette Frères (ovan fotnot 7), punkt 4, och generaladvokaten Tesauros förslag till avgörande i samma mål, punkt 2. I stället för ren glukos användes till en del också en blandning av glukos och fruktos som underlag för de fortsatta isomeriseringsprocesserna. Se punkt 5 i ovan nämnda dom.

75 — Domen i målet Roquette Frères (ovan fotnot 7), punkt 38 samt punkt 3 i domslutet.

76 — Domen i målet Roquette Frères (ovan fotnot 7), punkt 34 samt punkt 2 i domslutet.

77 — Domen i målet Roquette Frères (ovan fotnot 7), punkt 33 i förening med punkt 25).

78 — Domen i målet Roquette Frères (ovan fotnot 7), punkt 33 i förening med punkt 36).

2. De omtvistade bestämmelserna är inte behäftade med något uppenbart fel i fråga om fastställelsen av baskvantiteterna isoglukos

72. När de omtvistade bestämmelsernas giltighet prövas begränsas domstolens kontroll till en kontroll av om det har förekommit uppenbara fel eller maktmissbruk eller om gemenskapslagstiftaren uppenbart har överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning. [79] Vid genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, bland annat inom sockersektorn, krävs det nämligen att gemenskapslagstiftaren gör en bedömning av komplexa ekonomiska situationer och fattar beslut av ekonomisk, politisk och social natur. [80] Gemenskapslagstiftaren har här ett utrymme för skönsmässig bedömning som inte endast omfattar innehållet i och räckvidden av de bestämmelser som skall antas, utan i viss utsträckning också fastställandet av de grundläggande sakförhållandena. [81]

73. Rådets påstådda felräkning skall ha haft sitt ursprung i de bestämmelser som föregick de omtvistade bestämmelserna och i fortsättningen också ha påverkat de omtvistade bestämmelserna. Det är därför lämpligt att till att börja med pröva huruvida de tidigare bestämmelserna var behäftade med ett uppenbart fel och om ett eventuellt fel också hade avgörande betydelse när de omtvistade bestämmelserna antogs. Om frågan besvaras jakande, skall det fastställas att de var ogiltiga.

a) Det förekom inte något uppenbart fel när de tidigare bestämmelserna antogs

74. I de bestämmelser som föregick de omtvistade bestämmelserna, [82] vilka baserar sig på förordning nr 1293/79, var varje producents individuella produktion under referensperioden från den 1 november 1978 till den 30 april 1979 det grundläggande kriteriet för fastställande av kvantiteten för isoglukoskvoterna. Dessutom skulle hänsyn tas till de enskilda företagens årliga tekniska produktionskapacitet. [83]

75. Det visade sig efteråt att rådet som underlag för beräkningen bara hade sådana uppgifter från referensperioden som inte tog

79 — Domen i målet Roquette Frères mot rådet (ovan fotnot 5), punkt 25) och dom av den 6 juli 2000 i mål C-289/97, Eridania (REG 2000, s. I-5409), punkt 49.

80 — Se, för ett liknande resonemang, domen i målet Roquette Frères mot rådet (ovan fotnot 5), punkt 25, och domen i målet Eridania (ovan fotnot 79), punkt 48, dessutom dom av den 6 december 2005 i de förenade målen C-453/03, C-11/04, C-12/04 och C-194/04, ABNA m.fl. (REG 2005, s. I-10423), punkt 69, och av den 7 september 2006 i mål C-310/04, Spanien mot rådet (REG 2006, s. I-7285), punkt 96.

81 — Domen i målet Roquette Frères mot rådet (ovan fotnot 5), punkt 25, och domen i målet Eridania (ovan fotnot 79), punkt 48. Se även dom av den 25 juni 1997 i mål C-285/94, Italien mot kommissionen (REG 1997, s. I-3519), punkt 23, och domen i målet Spanien mot rådet (ovan fotnot 80), punkt 121.

82 — Artikel 9 i förordning nr 1111/77 i förening med dess bilaga II, i dess lydelse enligt förordning nr 1293/79 och, senare, förordningarna nr 387/81 och nr 388/81.

83 — Sjunde skälet i förordning nr 1293/79 och artikel 9.1–9.3 i förordning nr 1111/77, i dess lydelse enligt förordning nr 1293/79.

hänsyn till det isoglukos som hade erhållits enbart som en mellanprodukt hos Roquette Frères. För att emellertid fullständigt inbegripa respektive producents produktion och kapacitet och uppfylla kvotsystemets syfte borde i enlighet med dom av den 13 februari 1992 i mål C-210/90, Roquette Frères, [84] hänsyn också ha tagits till kvantiteten av en sådan mellanprodukt. När man ser tillbaka kan man konstatera att rådet gjorde fel i det att de isoglukoskvoter som gällde för Roquette Frères fastställdes i förordning nr 1293/79.

76. Huruvida det emellertid var ett *uppenbart* fel skall bedömas med hänsyn till alla omständigheter i det enskilda fallet. Det skall då prövas om det redan när rådet fattade beslut skulle ha varit lätt att inse att beräkningen av produktionskvantiteterna var felaktig.

77. I förevarande fall har det betydelse att de relevanta uppgifterna om Roquette Frères kapacitet och produktion under referensperioden härrörde från företaget självt. Dels användes de uppgifter som Roquette Frères självt hade lämnat om sin produktionskapacitet, dels lades Frankrikes månatliga meddelanden om isoglukosproduktionen inom dess territorium till grund, [85] vilka i sin tur baserade sig på information från företaget Roquette Frères.

78. Inom ramen för sitt utrymme för skönsmässig bedömning kunde rådet, när det fastställde de grundläggande sakförhållandena för det planerade kvotsystemet, [86] stödja sig på uppgifter som härrörde från de berörda företagen själva.

79. När förordning nr 1293/79 antogs hade rådet objektivt sett inte heller någon anledning att ifrågasätta riktigheten av dessa uppgifter, i synnerhet som det med tanke på kvottilldelningen låg i de berörda företagens intresse att inte ange produktionskvantiteter och kapacitet som var mindre än vad som motsvarade verkligheten.

84 — Domen i målet Roquette Frères (ovan fotnot 7), punkt 38 samt punkt 3 i domslutet. Se även punkt 70 i detta förslag till avgörande.
I detta sammanhang hänvisas också till fast rättspraxis, enligt vilken avsikten med den tolkning som domstolen — i samband med att den utövar sin behörighet enligt artikel 234 EG — ger en gemenskapsrättslig regel, är att vid behov förklara och närmare ange denna regels betydelse och räckvidd, såsom den skall förstås eller borde ha förstått *alltifrån den tidpunkt vid vilken den trädde i kraft* (se bland annat dom av den 27 mars 1980 i mål 61/79, Denkavit italiana (REG 1980, s. 1205; svensk specialutgåva, volym 5, s. 149), punkt 16, av den 13 januari 2004 i mål C-453/00, Kühne & Heitz (REG 2004, s. I-837), punkt 21, av den 10 januari 2006 i mål C-402/03, Skov och Bilka (REG 2006, s. I-199), punkt 50, och av den 5 oktober 2006 i de förenade målen C-290/05 och C-33/05, Nádasi m.fl. (REG 2006, s. I-10115), punkt 62.

85 — Medlemsstaterna var enligt artikel 1 i kommissionens förordning (EEG) nr 1471/77 av den 30 juni 1977 om medlemsstaternas meddelanden beträffande isoglukos (EGT L 162, s. 13) skyldiga att lämna sådana meddelanden.

86 — Se punkt 72 i detta förslag till avgörande och ovan i fotnot 81 nämnd rättspraxis.

80. Till skillnad från vad Roquette Frères har gjort gällande borde de berörda företagen redan då ha vetat att inte bara den isoglukos som faktiskt fördes ut på marknaden, utan också den isoglukos som erhölls som en mellanprodukt skulle ingå i uppgifterna som de lämnade. Inte någonstans i de relevanta gemenskapsbestämmelserna gjordes det nämligen någon sådan åtskillnad mellan den isoglukos som salufördes som en slutprodukt och den isoglukos som enbart erhölls som en mellanprodukt, att det ur producentens synvinkel skulle ha gjort det motiverat att bara lämna uppgift om kvantiteten av de slutprodukter som faktiskt släpptes ut på marknaden, men inte om mellanprodukter.

81. Det viktigaste kriteriet i de gemenskapsrättsliga bestämmelserna för begränsning av isoglukoskvantiteterna på den gemensamma marknaden var, då som nu, inte hur mycket isoglukos som såldes på den gemensamma marknaden, utan hur mycket som producerades där. Redan innan *kvotsystemet* för isoglukos infördes utgick man till exempel i det *system för skatter och avgifter* som anges i artikel 9 i förordning nr 1111/77 [87] från produktionen, och inte från saluföringen av isoglukos. Även de meddelanden som medlemsstaterna skulle lämna till kommissionen inom ramen för artikel 1 i förordning nr 1471/77 gällde alltid de kvantiteter som hade producerats en viss månad.

87 — Förordning nr 1111/77 i dess ursprungliga lydelse.

82. Med hänsyn till det ovan anförda anser jag att rådet, när det antog de bestämmelser som föregick de omtvistade bestämmelserna, inte gjorde något *uppenbart* fel när det baserade kvoterna på uppgifter om kapacitet och produktionskvantiteter inom isoglukossektorn, uppgifter som härstammade från Roquette Frères självt.

b) Ingen avgörande inverkan på de omtvistade bestämmelserna

83. Även om man utgick från att de tidigare bestämmelserna var behäftade med ett uppenbart fel skulle det återstå att pröva huruvida ett sådant fel hade haft avgörande inverkan på de omtvistade bestämmelser som antogs i fortsättningen. Beträffande detta bör man komma ihåg följande:

84. Det är visserligen riktigt att de baskvantiteter isoglukos som från den 1 juli 1981 gällde för Frankrike (fastlandet) fortfarande i flera år motsvarade de kvoter som företaget Roquette Frères hade tilldelats direkt för de båda föregående tolvmånadersperioderna, men till skillnad från vad som hade varit fallet under perioden före den 1 juli 1981 lades i förordning nr 1785/81 och i alla andra

omtvistade bestämmelser uttryckligen inte längre konkreta företags isoglukosproduktion till grund för beräkningen av de baskvantiteter isoglukos som tilldelades medlemsstaterna. [88]

85. Enligt ingressen till förordning nr 1785/81 handlade gemenskapslagstiftaren för övrigt, när den nya från den 1 juli 1981 gällande gemensamma organisationen av marknaden för socker infördes, återigen med hänsyn till strukturella överskott som kunde konstateras inom sötningsmedelssektorn i gemenskapen. [89] Kvotsystemet för produktion av socker och isoglukos skulle uttryckligen anpassas i syfte att bland annat ta hänsyn till den senaste produktionsutvecklingen. [90]

86. Allt detta talar för att en mängd olika faktorer spelade in och inverkade på rådets bedömning när de från den 1 juli 1981 gällande baskvantiteterna isoglukos fastställdes. Det finns däremot inte tillräckligt stöd för att anta att rådet, när förordning nr 1785/81 antogs, uteslutande — eller åtminstone på ett avgörande sätt — skulle ha låtit sig ledas av enskilda företags faktiska isoglukosproduktion under tidigare perioder.

87. Det är därför inte möjligt att med säkerhet konstatera att ett eventuellt fel från rådets sida när de tidigare bestämmelserna antogs hade haft avgörande inverkan ens på fastställelsen av baskvantiteterna isoglukos i den första omtvistade bestämmelsen, artikel 24.2 i förordning nr 1785/81.

88. I all synnerhet gäller detta för de omtvistade bestämmelserna i senare förordningar. För det första låg nämligen de tidigare bestämmelserna ännu längre tillbaka i tiden, närmare bestämt mer än 20 år [91], när dessa antogs. För det andra hade gemenskapen under tiden gjort internationella åtaganden [92] som kunde spela roll redan när baskvantiteterna isoglukos fastställdes i förordning nr 2038/1999 [93] och i varje fall obestridligen spelade roll i fortsättningen.

88 — Detta hade dock varit fallet i föregångsbestämmelsen; se artikel 9.1–9.3 i förordning nr 1111/77 i dess lydelse enligt förordning nr 1293/79 och sjunde skälet i förordning nr 1293/79.

89 — Andra skälet i förordning nr 1785/81.

90 — Elfte skälet i förordning nr 1785/81.

91 — Förordning nr 1293/79 antogs den 25 juni 1979 och förordning nr 2038/1999 den 13 september 1999.

92 — Här åsyftas det ovan i fotnot 25 nämnda jordbruksavtalet.

93 — Se skälen 13 och 16 i förordning nr 2038/1999.

89. Mot bakgrund av detta ser jag inga tillräckliga skäl till att en eventuell tidigare felaktig bedömning från rådets sida skulle ha haft något avgörande inflytande på de omtvistade bestämmelserna. Följaktligen finns det inte heller anledning att fastställa att dessa bestämmelser är ogiltiga.

3. Slutsats i denna del:

90. Den andra tolkningsfrågan besvaras därmed på följande sätt: Vid prövningen av den andra tolkningsfrågan har det inte framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten av artikel 24.2 i förordning nr 1785/81, av artikel 27.3 i förordning nr 2038/1999, av artikel 1 i förordning nr 2073/2000, av artikel 11.2 i förordning nr 1260/2001, av artikel 1 i förordning nr 1745/2002 och av artikel 1 i förordning nr 1739/2003 när det gäller fastställelsen av baskvantiteterna för produktionen av isoglukos för Frankrike (fastlandet).

VI — Förslag till avgörande

91. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar frågorna från Cour administrative d'appel Douai på följande sätt:

1) Bolaget Roquette Frères hade inte otvivelaktigt rätt att enligt artikel 230.4 EG väcka talan vid gemenskapsdomstolarna om ogiltigförklaring av artikel 24.2 i förordning (EEG) nr 1785/81, av artikel 27.3 i förordning (EG) nr 2038/1999, av artikel 1 i förordning (EG) nr 2073/2000, av artikel 11.2 i förordning (EG)

nr 1260/2001, av artikel 1 i förordning (EG) nr 1745/2002 och av artikel 1 i förordning (EG) nr 1739/2003.

2) Vid prövningen av den andra tolkningsfrågan har det inte framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten av artikel 24.2 i förordning nr 1785/81, av artikel 27.3 i förordning nr 2038/1999, av artikel 1 i förordning nr 2073/2000, av artikel 11.2 i förordning nr 1260/2001, av artikel 1 i förordning nr 1745/2002 och av artikel 1 i förordning nr 1739/2003 när det gäller fastställelsen av baskvantiteterna för produktionen av isoglukos för Frankrike (fastlandet).